

સમિતિઓ અને તેનું કાર્ય

ક્રમ	સમિતિનું નામ	સમિતિની ભલામણ
1	એલ.એમ. સિંઘવી સમિતિ (1986)	➤ પંચાયતોને બંધારણીય દરજ્જો આપવાની ભલામણ
2	અશોક મહેતા સમિતિ (1972)	➤ પંચાયત રાજ સંસ્થાઓના કાર્ય મૂલ્યાંકન અને સુધારા-વધારા કરવા માટે ➤ દ્વિ-સ્તરીય પ્રથા
3	ઝીણાભાઈ દરજી સમિતિ (1972)	➤ ત્રણેય સ્તરની પંચાયતોમાં સીધી ચૂંટણીની ભલામણ તથા SC/ST માટે ઓછામાં ઓછી એક બેઠક અનામત અને મહિલાઓ માટે ઓછામાં ઓછી એક બેઠક અનામતની રાખવાની ભલામણ ➤ સામાજિક ન્યાય સમિતિઓની સ્થાપના કરવાની ભલામણ
4	બળવંતરાય સમિતિ (1957)	➤ સત્તાનું વિકેન્દ્રીકરણ કે સ્વાયત્તતાની યોજના માટે ભલામણ તે પંચાયતી રાજ તરીકે ઓળખવામાં આવી.
5	જી.વી.કે.રાવ સમિતિ (1985)	➤ ગ્રામીણ વિકાસ અને ગરીબી મુક્તિ કાર્યક્રમના વહીવટી વ્યવસ્થા સમીક્ષા માટે આયોજન પાંચ રાજ્ય ગાંધી દ્વારા સમિતિની રચના ➤ પંચાયતને ' મૂળિયાં વગરનું ઘાસ' સાથે સરખાવી. ➤ વિકાસના માટે જિલ્લા વિકાસ અધિકારી પદનું નિર્માણ કરવું.
6	રિખવદાસ શાહ સમિતિ (1972)	➤ પંચાયતીરાજને બંધારણીય દરજ્જો આપવો.બિનહરીફ ચૂંટણી માટે પ્રોત્સાહન આપવું અને ગ્રામ પંચાયતને દબાણ હટાવવાની તમામ સત્તા આપવી.
7	એસ. ભૂરિયા સમિતિ	➤ દેશમાં અનુસૂચિત વિસ્તારો માટે પંચાયતોની વિશિષ્ટ જોગવાઈની ભલામણ (PESA- પંચાયત એક્સટેન્શન ટુ શેડ્યુલ્ડ એરીયાઝ)
8	એકવર્થ સમિતિ	➤ ભારતમાં રેલવે બજેટને સામાન્ય બજેટથી અલગ પાડવા માટે
9	શિવારમન સમિતિ	➤ નાબાઈની સ્થાપના આ સમિતિની ભલામણો આધારે કરવામાં આવી.
10	કે. સંથાનલ સમિતિ	➤ કેન્દ્રિય સતર્કતા આયોગની રચના માટેની ભલામણ
11	ઉદય કોટક સમિતિ	➤ કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ માટે
12	તારકુન્ડે સમિતિ	➤ નિર્વાચનમાં સુધારણા માટે
13	નાયિયાપ્પન સમિતિ	➤ સૌપ્રથમવાર એક સાથે ચૂંટણીની ભલામણ કરી
14	રાજ ચેલૈયા સમિતિ	➤ કર સુધારણા માટે
15	સ્વર્ણસિંહ સમિતિ	➤ સંવિધાનમા રજૂ થયેલા મૂળભૂત કર્તવ્યોની ભલામણ
16	લાકડાવાલા સમિતિ	➤ ભારતમાં ગરીબીરેખાનું આકલન કરવાની ભલામણ
17	ડો. વિજય કેલકર સમિતિ	➤ GSTની ભલામણ કરી.
18	ચંદ્રાબાબુ નાયડુ સમિતિ	➤ કેશલેસ અને ડિજિટલ ઇકોનોમિને પ્રોત્સાહન માટેની ભલામણ
19	આચાર્ય રામમૂર્તિ સમિતિ (1990)	➤ શિક્ષણ મોડ્યુલ અને સેમેસ્ટરપદ્ધતિ ચાલુ કરવી અને સ્કિલ ડેવલપમેન્ટ પર વધુ ભાર મૂકવાની ભલામણ
20	યશપાલ સમિતિ (1992)	➤ વિદ્યાર્થીઓના સમાજમાં વૃદ્ધિ અને અભ્યાસક્રમને વ્યવસ્થિત કરવાનો અને પરીક્ષા પદ્ધતિ રસપ્રદ બનાવવી અને શિક્ષણને ટેકનોલોજી સાથે જોડવી

21	ટી.આર.એસ. સુબ્રમણ્યમ સમિતિ	➤ રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ 1986ને વર્ષ 1992માં સંશોધન કર્યું.
22	ડી.કે.કસ્તુરીરંગન સમિતિ (2017)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ નવી રાષ્ટ્રીય નીતિ રિપોર્ટ 2020 દ્વારા શિક્ષણ બધાજ સ્તરો પધ્ધતિઓ તે સંબંધિત જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. ➤ શિક્ષણ નીતિનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ગુણવત્તાપૂર્ણ અને સાર્વભૌમિક શિક્ષણ સાથે વ્યાવસાયિક શિક્ષણ પર વધુ ભાર અને તેમાં ભારતીય સંસ્કૃતિની વિવિધતાનો યોગી રીતે સમાવેશ કરવો. ➤ વિદ્યાર્થીઓની ગ્રહણ કરવાની ક્ષમતા પર વધુ ભારમૂકવો. ➤ શિક્ષણની જોગવાઈ 5 થી 18 વર્ષના બાળકો માટે કરવામાં આવી.
23	એમ.બી. લાલ સમિતિ	➤ આસામના બાધજાનમાં તેલના કૂવામાંથી નેચરલ ગેસ લીકેજ થયો હતો તેની તપાસ માટે
24	નરસિંહન સમિતિ	➤ બેકિંગ ક્ષેત્રના સુધારાઓ સાથે સંબંધિત
25	શશી શેખર વેમ્પતિ સમિતિ	➤ ટીવી રેટિંગ સિસ્ટમની સમીક્ષા કરવા માટે
26	ભાસ્કર રામમૂર્થિ સમિતિ	➤ JEE (એડવાન્સ) પરીક્ષા સંબંધિત સુધારાઓ માટે
27	કેરવાણી સમિતિ (1991)	➤ રાષ્ટ્રીય સ્ટોક એક્સચેન્જની સ્થાપના કરવાની ભલામણ
28	કે.સી. નિયોગી	➤ આયોજન પંચની રચના કરવા ભલામણ
29	જે.સી.શાહ સમિતિ	➤ સરકારી કર્મચારીઓની ફરિયાદોના ઉકેલ માટે સ્વંતર ન્યાયપંચનું માળખું ઊભું કરવાની ભલામણ કરી.
30	કે. સંથાલન સમિતિ	➤ કેન્દ્રિય સતર્કતા આયોગની રચનાની ભલામણ
31	ઉદયકોટક સમિતિ	➤ કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ માટેની ભલામણ
32	એમ. એમ. પુંચી સમિતિ	➤ રાષ્ટ્રપતિના ધોરણે રાજ્યપાલને રાજ્યની વિધાનસભા દ્વારા મહાઅભિયોગ કરવાની જોગવાઈની ભલામણ
33	એન.કે. સિંઘ સમિતિ	➤ રાજકોષીય જવાબદારીઓ અને અંદાજપત્ર સંચાલનમાં સુધારાઓની ભલામણ (કરનીતિની સમીક્ષા માટે)
34	હદયનાથ કૂજરૂ સમિતિ	➤ નેશનલ કેડેટ કોર્સ (NCC)નું ગઠન
35	જે. સત્યનારાયણ સમિતિ	➤ આરોગ્ય અને કુટુંબ કલ્યાણ મંત્રાલયે રાષ્ટ્રીય આરોગ્ય માળખું વિકસાવવા માટે
36	ભગવતી સમિતિ	➤ બેરોજગારી માટે
37	મલ્હોત્રા સમિતિ	➤ વીમા ક્ષેત્રના સુધારા માટેની ભલામણ
38	તેદુલકર સમિતિ	➤ ગરીબી રેખા હેઠળ જીવતા લોકોની સમીક્ષા અને મૂલ્યાંકન માટે
39	વાંચૂ સમિતિ	➤ પ્રત્યક્ષ કર માટે
40	રેખી સમિતિ	➤ પરોક્ષ કર માટે
41	ભૂરેલાલ સમિતિ	➤ મોટરવાહનના કરમાં વધારો કરવા માટે
42	લાહિરી સમિતિ	➤ ખાદ્ય તેલોની કિંમત ઉપર ડયુટી
43	દંતેવાલા સમિતિ	➤ બેરોજગારીનો અંદાજ મેળવવા માટે

44	કેલકર સમિતિ	➤ પછાત જાતિ માટે
45	મહાલનોબિસ સમિતિ	➤ રાષ્ટ્રીય આવક માટે
46	કાબરા સમિતિ	➤ શેરબજારમાં ફ્યુચર ટ્રેડિંગ માટે
47	સતિષચંદ્ર સમિતિ	➤ સિવિલ સેવા પરીક્ષામાં સુધારાની ભલામણ અર્થે
48	નાયિયાપ્પન સમિતિ	➤ સર્વપ્રથમ એકસાથે ચૂંટણીની ભલામણ
49	રાજમન્નારસમિતિ	➤ અનુચ્છેદ 356, 357 અને 365 રદ કરવાની ભલામણ
50	જી.વી.રામકૃષ્ણા સમિતિ	➤ રાષ્ટ્રપતિનાં ધોરણે રાજ્યપાલને રાજની વિધાનસભા દ્વારા મહાઅભિયોગ કરવાની જોગવાઈ અંગેની ભલામણ